

LEGE

**cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale
ale legislației privind siguranța alimentelor**

nr. 113 din 18.05.2012

Monitorul Oficial nr.143-148/467 din 13.07.2012

* * *

Abrogat: 22.02.2020

[Legea R.Moldova nr.306 din 30.11.2018](#)

C U P R I N S

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 1.](#) Obiectul, scopul și domeniile de aplicare a prezentei legi

[Articolul 2.](#) Noțiuni principale

[Articolul 3.](#) Obiectivele generale ale legislației privind siguranța alimentelor

Capitolul II

**LEGISLAȚIA PRIVIND SIGURANȚA ALIMENTELOR
ȘI A HRANEI PENTRU ANIMALE**

Secțiunea 1

**Principiile generale ale legislației privind
siguranța alimentelor**

[Articolul 4.](#) Analiza riscurilor

[Articolul 5.](#) Principiul precauției

[Articolul 6.](#) Protecția intereselor consumatorului

Secțiunea a 2-a

Principiile transparenței

[Articolul 7.](#) Consultarea cu societatea civilă

[Articolul 8.](#) Informarea societății civile

Secțiunea a 3-a

**Obligațiile generale în comerțul cu produse
alimentare și cu hrană pentru animale**

[Articolul 9.](#) Produsele alimentare și hrana pentru animale importate în Republica Moldova

[Articolul 10.](#) Standardele internaționale

Secțiunea a 4-a

Cerințele generale ale legislației privind siguranța alimentelor

[Articolul 11.](#) Cerințele pentru siguranța alimentelor

[Articolul 12.](#) Cerințele față de siguranța hranei pentru animale

[Articolul 13.](#) Prezentarea

[Articolul 14.](#) Responsabilii de implementarea legislației privind siguranța alimentelor

[Articolul 15.](#) Trasabilitatea

[Articolul 16.](#) Responsabilitățile operatorilor din businessul alimentar privind siguranța alimentelor

[Articolul 17.](#) Responsabilitățile operatorilor din domeniul hranei pentru animale

Capitolul III

DOMENIILE DE COMPETENȚĂ PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

[Articolul 18.](#) Instituirea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Domeniile ei de competență

[Articolul 19.](#) Competențele Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

[Articolul 19¹.](#) Sistemul rapid de alertă pentru alimente și furaje la nivel național

[Articolul 19².](#) Norme de confidențialitate pentru sistemul rapid de alertă la nivel național

[Articolul 19³.](#) Măsuri de urgență privind produsele alimentare și hrana pentru animale care își au originea în Republica Moldova sau care sînt importate

Capitolul IV

DISPOZIȚII FINALE

[Articolul 20.](#) Intrarea în vigoare. Îndatoririle Guvernului

Notă: În textul legii, sintagma „Ministerul Sănătății”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale” la forma gramaticală corespunzătoare, iar sintagma „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare” – cu sintagma „Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului”, conform [Legii nr.79 din 24.05.2018](#), în vigoare 15.06.2018

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

[Preambulul abrogat prin [Legea nr.226 din 23.09.2016](#), în vigoare 21.01.2017]

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul, scopul și domeniile de aplicare a prezentei legi

(1) Prezenta lege are drept scop atingerea unui înalt nivel de protecție a sănătății umane și a intereselor consumatorului privind siguranța alimentelor, ținînd cont de diversitatea aprovizionării cu produse alimentare, inclusiv cu produse tradiționale, asigurînd funcționarea eficientă a pieței naționale.

(2) Pentru atingerea scopului prevăzut la alin.(1), prezenta lege:

a) stabilește principii generale față de legislația care reglementează domeniile privind produsele alimentare, precum și hrana pentru animale, în general, siguranța acestora, în special;

b) instituie Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, stabilește și definește domeniile de competență ale acesteia și ale Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale privind siguranța produselor alimentare și a hranei pentru animale;

c) consolidează cadrul juridic și instituțional privind siguranța alimentelor și a hranei pentru animale.

(3) Prevederile prezentei legi se aplică la toate etapele lanțului alimentar.

(4) Prin derogare de la alin.(3), legea nu se aplică producției primare destinate consumului casnic sau preparării, manipulării ori depozitării produselor alimentare pentru consumul casnic.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

analiză a riscului – proces care cuprinde trei componente interconectate: evaluarea riscului, gestiunea riscului și comunicarea riscului;

autoritate competentă – autoritate centrală care dispune de competența de a organiza controale oficiale;

business alimentar – orice afacere, indiferent dacă activează pentru a obține profit sau nu și indiferent dacă este publică sau privată, care se desfășoară în orice etapă a lanțului alimentar;

comerț cu amănuntul – manipulare sau operare a unui punct de depozitare, comercializare sau livrare către consumatorul final a alimentelor, care include și distribuția prin terminale, operațiuni de catering, cantine de pe lângă instituții, catering instituțional, restaurante și alte operațiuni similare în domeniul serviciilor alimentare, magazine, centre de distribuție și puncte de comercializare angro, supermarketuri;

comunicare a riscului – schimb interactiv de informații și de opinii, pe întreaga durată a procesului de analiză a riscului, cu privire la pericole și la riscuri, la factori corelați riscului și la percepția riscului dintre evaluatorii riscului, gestionarii riscului, unitățile care operează în sectorul hranei animalelor și cele cu profil alimentar, comunitatea academică și alte părți interesate, inclusiv explicarea constatărilor evaluării riscului și a bazei deciziilor de gestiune a riscurilor;

consumator final – ultimul consumator al unui produs alimentar care nu folosește produsul ca parte a unei operațiuni sau activități din domeniul de activitate al unei întreprinderi din businessul alimentar;

control oficial – orice formă de control organizat de autoritatea competentă în vederea verificării conformității cu legislația a întregului lanț alimentar;

evaluare a riscului – proces cu baze științifice constând din 4 etape: identificarea pericolului, caracterizarea pericolului, evaluarea expunerii și caracterizarea riscului;

gestiune a riscului – proces, diferit de evaluarea riscului, de apreciere a politicilor alternative prin consultare a părților interesate, luându-se în considerare evaluarea riscului și alți factori legitimi și, dacă este necesar, selectându-se opțiunile de prevenire și de control adecvate;

hrană pentru animale – orice substanță sau produs, inclusiv aditivi, indiferent dacă sînt procesate, parțial procesate sau neprocesate, destinate folosirii în nutriția animalelor;

lanț alimentar – proces cuprinzînd etape, inclusiv importul, începînd cu și incluzînd producția primară a unui produs alimentar, pînă la și incluzînd depozitarea, transportul, vînzarea sau furnizarea către consumatorul final și, după caz, importul, fabricarea, depozitarea, procesarea, transportul, distribuția, vînzarea și furnizarea hranei pentru animale;

legislație alimentară – acte legislative, decrete ale Președintelui Republicii Moldova, hotărîri ale Guvernului, reguli și norme sanitare, igienice, sanitar-veterinare, fitosanitare, standarde, alte documente normative pertinente referitoare la produse alimentare în general și la siguranța produselor alimentare în special, la nivel național, ce acoperă întregul lanț alimentar și hrana pentru animale produsă sau folosită pentru hrănirea animalelor de la care se obțin produse alimentare;

operator din businessul alimentar – persoană fizică sau persoană juridică responsabilă de respectarea cerințelor legislației alimentare în unitățile cu profil alimentar aflate sub controlul ei;

operator din domeniul hranei pentru animale – persoană fizică sau persoană juridică responsabilă de asigurarea conformității cu legislația alimentară în unitatea care operează în sectorul hranei pentru animale aflată sub controlul său;

organ de control – organ căruia autoritatea competentă i-a delegat anumite atribuții de control oficial;

pericol – agent biologic, chimic sau fizic aflat în produse alimentare sau în hrana pentru animale sau o stare a acestora, avînd potențialul de a cauza un efect negativ asupra sănătății;

introducere pe piață – deținere a produselor alimentare sau a hranei pentru animale în scopul comercializării, inclusiv oferirea spre vînzare sau orice altă formă de transfer, indiferent dacă este gratuit sau nu, comercializarea, distribuția și alte forme de transfer;

producție primară – producere, creștere sau cultivare a produselor primare, incluzînd recoltarea,

mulsul și producția de animale de crescătorie înainte de sacrificare, de asemenea vânătoarea și pescuitul, precum și colectarea produselor de la animale și plante sălbatice;

produs alimentar sau *aliment* – orice substanță sau produs, indiferent dacă este prelucrat, parțial prelucrat sau neprelucrat, destinat sau prevăzut în mod rezonabil a fi ingerat de oameni. Produsele alimentare includ băuturile, guma de mestecat și orice substanță, inclusiv apa, încorporată în mod intenționat în produse alimentare în timpul producerii, preparării sau tratării lor. Ele includ apa după punctul de conformitate, așa cum este definit în continuare:

1) în cazul apei furnizate printr-o rețea de distribuție, în punctul din interiorul unei incinte sau al unei unități în care aceasta curge din robinetele folosite în mod normal pentru consumul uman;

2) în cazul apei furnizate dintr-un rezervor, în punctul în care aceasta curge din rezervor;

3) în cazul apei îmbuteliate în sticle sau recipiente destinate comercializării, în punctul în care aceasta este îmbuteliată în sticle sau recipiente;

4) în cazul apei folosite într-o întreprindere alimentară, în punctul în care apa este utilizată în întreprindere.

Produsele alimentare nu includ:

a) hrana pentru animale;

b) animalele vii, în afara cazurilor în care sînt pregătite spre a fi introduse pe piață pentru consumul uman;

c) plantele înainte de a fi recoltate;

d) medicamentele;

e) cosmeticele;

f) tutunul și produsele din tutun;

g) substanțele stupefiante sau psihotrope;

h) reziduurile și substanțele contaminante;

risc – funcție a probabilității unui efect negativ asupra sănătății și gravitatea acestui efect, determinat de un pericol;

trasabilitate – capacitate de a depista și a urmări anumite produse alimentare, hrana pentru animale, un animal de la care se obțin produse alimentare sau o substanță destinată încorporării sau care este de așteptat să fie încorporată în anumite produse alimentare sau în hrană pentru animale, pe parcursul întregului lanț alimentar; operații sau activități din domeniul de activitate al unei întreprinderi cu profil alimentar;

unitate care operează în sectorul hranei pentru animale – orice unitate, publică sau privată, indiferent dacă activează pentru a obține profit sau nu, care desfășoară orice operațiuni de fabricare, procesare, depozitare, transport, comercializare sau distribuție a hranei pentru animale, inclusiv orice producător care produce, procesează sau depozitează hrană pentru animale în propria sa unitate.

[Art.2 modificat prin [Legea nr.226 din 23.09.2016](#), în vigoare 21.01.2017]

Articolul 3. Obiectivele generale ale legislației privind siguranța alimentelor

(1) Obiectivele generale ale legislației privind siguranța alimentelor sînt:

a) atingerea unui nivel înalt de protecție a vieții și a sănătății umane, a intereselor consumatorului, practicile corecte în comerțul alimentar, luîndu-se în considerare sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și protecția mediului înconjurător;

b) facilitarea schimburilor comerciale dintre Republica Moldova și alte țări, fabricarea și comercializarea produselor alimentare și a hranei pentru animale, în conformitate cu obiectivele și principiile generale.

(2) Dacă există standarde internaționale a căror implementare este iminentă, ele sînt luate în considerare la dezvoltarea sau la armonizarea legislației privind siguranța alimentelor, cu excepția cazurilor în care aceste standarde sau părți relevante ale lor ar fi ineficiente sau nepotrivite pentru atingerea obiectivelor legitime ale legislației privind siguranța alimentelor ori ar avea ca rezultat un nivel diferit de protecție față de cel stabilit ca fiind conform cerințelor Uniunii Europene.

Capitolul II
LEGISLAȚIA PRIVIND SIGURANȚA ALIMENTELOR
ȘI A HRANEI PENTRU ANIMALE

Secțiunea 1
Principiile generale ale legislației privind
siguranța alimentelor

Articolul 4. Analiza riscurilor

(1) Pentru realizarea obiectivului general al unui nivel înalt de protecție a vieții și a sănătății umane, legislația alimentară se bazează pe analiza riscurilor, cu excepția cazurilor în care această abordare nu este adecvată circumstanțelor sau naturii măsurii.

(2) Evaluarea riscului se bazează pe informațiile științifice disponibile și se realizează în mod independent, obiectiv și transparent.

(3) Gestiunea riscului ia în considerare rezultatele evaluării riscului și, în special, avizele instituțiilor naționale și internaționale în domeniul siguranței alimentelor, alți factori legitimi în domeniu, precum principiul precauției.

Articolul 5. Principiul precauției

(1) În împrejurări specifice în care, în urma unei evaluări a informațiilor disponibile, este identificată posibilitatea unor efecte dăunătoare asupra sănătății, dar persistă incertitudinea științifică, vor fi adoptate măsuri provizorii de gestiune a riscului, necesare pentru asigurarea unui nivel înalt de protecție a sănătății consumatorului, pînă la apariția unor noi informații științifice pentru o evaluare mai cuprinzătoare a riscului.

(2) Măsurile adoptate în temeiul alin.(1) trebuie să fie proporționale și să nu limiteze comerțul mai mult decît este necesar pentru a atinge un înalt nivel de protecție a sănătății, acordîndu-se atenție fezabilității tehnice și economice, altor factori considerați legitimi pentru problema evaluării riscului. Măsurile se revizuiesc într-o perioadă rezonabilă de timp, în funcție de natura riscului identificat pentru viață sau sănătate, precum și de tipul informațiilor științifice necesare pentru clarificarea incertitudinii științifice și pentru realizarea unei evaluări mai cuprinzătoare a riscului.

Articolul 6. Protecția intereselor consumatorului

Legislația privind siguranța alimentelor vizează protejarea intereselor consumatorului, îi oferă o bază care să îi permită a face alegerea în cunoștință de cauză a alimentelor pe care le consumă, avînd drept scop prevenirea:

- a) practicilor comerciale incorecte;
- b) contrafacerii produselor alimentare;
- c) oricăror alte practici care pot induce în eroare consumatorul.

Secțiunea a 2-a
Principiile transparenței

Articolul 7. Consultarea cu societatea civilă

Societatea civilă este consultată în mod deschis și transparent, direct sau prin organisme reprezentative, în timpul pregătirii, evaluării și revizuirii legislației alimentare.

Articolul 8. Informarea societății civile

Fără a aduce atingere dispozițiilor aplicabile din legislația privind accesul la documente, în cazul în care există motive rezonabile să se suspecteze că anumite produse alimentare sau hrană pentru animale pot prezenta un risc pentru sănătatea umană sau pentru sănătatea animală, autoritățile competente, în funcție de natura, de gravitatea și dimensiunile riscului, vor lua măsuri adecvate în vederea informării societății civile despre natura riscului pentru sănătate, despre identificarea produselor alimentare sau a hranei pentru animale, despre tipul de produse alimentare sau de hrană pentru animale

pe care le pot prezenta și despre măsurile luate ori pe cale de a fi luate pentru a preveni, reduce sau elimina acest risc.

Secțiunea a 3-a

Obligațiile generale în comerțul cu produse alimentare și cu hrană pentru animale

Articolul 9. Produsele alimentare și hrana pentru animale importate în Republica Moldova

Produsele alimentare și hrana pentru animale importate în Republica Moldova pentru a fi introduse pe piață trebuie să satisfacă cerințele din legislația alimentară în vigoare și condițiile recunoscute ca fiind cel puțin echivalente cu acestea sau, în cazul acordurilor specifice încheiate între Republica Moldova și țara exportatoare, să satisfacă cerințele din respectivul document.

[Art.9 modificat prin [Legea nr.226 din 23.09.2016](#), în vigoare 21.01.2017]

Articolul 10. Standardele internaționale

Prin Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Republica Moldova:

- a) contribuie la elaborarea de standarde tehnice internaționale privind produsele alimentare și hrana pentru animale, de standarde sanitare și fitosanitare;
- b) promovează coordonarea activității îndreptate spre respectarea standardelor de siguranță a alimentelor și a hranei pentru animale, desfășurată de organizații guvernamentale și neguvernamentale internaționale;
- c) contribuie, în cazul în care acest lucru este relevant și adecvat, la dezvoltarea acordurilor privind recunoașterea echivalenței măsurilor specifice privind siguranța produselor alimentare și a hranei pentru animale;
- d) promovează coerența dintre standardele tehnice internaționale și legislația națională în domeniul siguranței alimentelor, asigurând totodată ca nivelul înalt de protecție să nu fie diminuat.

Secțiunea a 4-a

Cerințele generale ale legislației privind siguranța alimentelor

Articolul 11. Cerințele pentru siguranța alimentelor

- (1) Produsele alimentare care nu prezintă siguranță nu vor fi introduse pe piață.
- (2) Se consideră că produsele alimentare nu prezintă siguranță atunci când:
 - a) sînt dăunătoare sănătății;
 - b) nu sînt adecvate consumului uman.
- (3) Atunci cînd se determină dacă un aliment prezintă sau nu siguranță, trebuie să se aibă în vedere:
 - a) condițiile de folosire a alimentului de către consumator și în fiecare etapă a lanțului alimentar;
 - b) informațiile furnizate consumatorului, inclusiv informațiile de pe etichetă sau alte informații general disponibile pentru consumator în privința evitării unor anumite efecte negative asupra sănătății ale unui anumit produs alimentar sau ale unei anumite categorii de produse alimentare.
- (4) Atunci cînd se determină dacă un produs alimentar dăunează sănătății, trebuie să se aibă în vedere:
 - a) efectele toxice cumulative probabile;
 - b) sensibilitatea deosebită, din punctul de vedere al sănătății, a unei categorii specifice de consumatori cărora le este destinat produsul alimentar.
- (5) Atunci cînd se determină dacă un produs alimentar nu prezintă siguranță pentru consumul uman, trebuie să se aibă în vedere dacă este inacceptabil pentru consumul uman potrivit folosirii căreia îi era destinat, din motive de contaminare, indiferent dacă aceasta se face printr-o substanță străină sau în alt mod, sau prin putrefacție, deteriorare ori descompunere.
- (6) În cazul în care un produs alimentar care nu prezintă siguranță face parte dintr-un transport, dintr-un lot sau dintr-o livrare de mărfuri alimentare de la o sursă sau din aceeași clasă ori avînd aceeași descriere, se presupune că toate produsele alimentare din respectivul transport, lot sau din respectiva

livrare nu prezintă nici ele siguranță, cu excepția cazurilor în care, în urma unei evaluări detaliate, nu există nicio dovadă care să indice că restul lotului, transportului sau al livrării nu prezintă siguranță.

(7) Produsele alimentare care sînt în conformitate cu cerințele speciale ce reglementează siguranța alimentelor se consideră ca ne reprezentînd riscuri în măsura în care sînt acoperite aspectele acestor cerințe.

(8) Conformitatea unui produs alimentar cu cerințele specifice aplicabile acelui produs alimentar nu împiedică organul de control abilitat să ia măsuri adecvate de impunere a restricțiilor privind introducerea pe piață ori să solicite retragerea lui de pe piață în cazul în care există motive pentru a suspecta că, în pofida acestei conformități, produsul alimentar respectiv nu prezintă siguranță.

[Art. 11 modificat prin [Legea nr.226 din 23.09.2016](#), în vigoare 21.01.2017]

Articolul 12. Cerințele față de siguranța hranei pentru animale

(1) Hrana pentru animale nu se introduce pe piață și nu se dă nici unui animal de la care se obțin produse alimentare dacă nu prezintă siguranță.

(2) Se consideră că folosirea hranei pentru animale nu prezintă siguranță în cazul în care:

a) are un efect negativ asupra sănătății umane ori a sănătății animale;

b) produsele alimentare obținute de la animale pentru producția de alimente devin un factor de risc pentru consumul uman.

(3) În cazul în care o anumită hrană pentru animale a fost identificată că nu prezintă siguranță și provine dintr-un transport, lot sau dintr-o livrare de hrană pentru animalele din aceeași clasă ori avînd aceeași descriere, se presupune că întreaga cantitate de hrană din acel transport, lot sau din acea livrare este afectată, cu excepția cazului în care, în urma unei evaluări detaliate în baza cerințelor privind siguranța hranei pentru animale, nu există nicio dovadă că restul transportului, lotului sau al livrării nu prezintă siguranță.

(4) Hrana pentru animale conformă cerințelor specifice care reglementează siguranța hranei pentru animale este considerată de calitate sigură din perspectiva aspectelor prevăzute în aceste cerințe.

(5) Conformitatea unei hrane pentru animale cu cerințele specifice aplicabile acelei hrane nu împiedică organul de control abilitat să ia măsurile de rigoare pentru a impune restricții privind introducerea pe piață ori să solicite retragerea ei de pe piață în cazul în care există motive să se considere că, în pofida acestei conformități, hrana nu prezintă siguranță.

[Art. 12 modificat prin [Legea nr.226 din 23.09.2016](#), în vigoare 21.01.2017]

Articolul 13. Prezentarea

Fără a aduce atingere dispozițiilor speciale din legislația alimentară, etichetarea, publicitatea și prezentarea produselor alimentare sau a hranei pentru animale, inclusiv forma, aspectul sau ambalajul lor, materialele de ambalare folosite, modul în care sînt aranjate și cadrul în care sînt expuse, precum și informațiile oferite în legătură cu acestea prin orice mijloace de informare nu trebuie să inducă în eroare consumatorul.

Articolul 14. Responsabilii de implementarea legislației privind siguranța alimentelor

(1) Operatorii din businessul alimentar și operatorii din domeniul hranei pentru animale sînt responsabili, pe întregul lanț alimentar, în cadrul întreprinderilor de sub controlul lor, ca produsele alimentare sau hrana pentru animale să îndeplinească cerințele legislației privind siguranța alimentelor care sînt relevante pentru activitățile lor și sînt obligați să verifice îndeplinirea acestor cerințe.

(2) Autoritatea competentă este responsabilă de siguranța alimentelor, monitorizează și verifică respectarea cerințelor relevante ale legislației privind siguranța alimentelor de către operatorii din businessul alimentar și operatorii din domeniul hranei pentru animale pe întregul lanț alimentar. În acest scop, organul de control abilitat va practica un sistem de controale oficiale și alte activități, inclusiv comunicarea către public a siguranței și riscului produselor alimentare și hranei pentru animale, supravegherea siguranței alimentelor și a hranei pentru animale și alte acțiuni de monitorizare cuprinzînd toate etapele lanțului alimentar.

(3) Guvernul, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și/sau Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, după caz, vor elabora și propune spre adoptare norme privind măsurile și penalizările aplicabile pentru încălcarea legislației privind siguranța alimentelor și hranei pentru animale. Măsurile și penalizările prevăzute trebuie să fie eficiente, proporționale și descurajante.

Articolul 15. Trasabilitatea

(1) Trasabilitatea produselor alimentare, a hranei pentru animale, a plantelor și animalelor producătoare de alimente, precum și a oricăror alte substanțe proiectate sau destinate a fi încorporate în aliment sau în hrană pentru animale, se stabilește pentru toate etapele lanțului alimentar.

(2) Operatorii din businessul alimentar și operatorii din domeniul hranei pentru animale vor dispune de capacități pentru a identifica orice persoană de la care au fost aprovizionați cu alimente, hrană pentru animale, cu orice animal de la care se obțin produse alimentare sau cu orice substanță destinată sau prevăzută să fie încorporată într-un aliment sau într-o hrană pentru animale. În acest scop, operatorii vor dispune de sisteme și de proceduri care permit ca aceste informații să fie puse la dispoziția organului de control abilitat, la cerere.

(3) Operatorii din businessul alimentar și operatorii din domeniul hranei pentru animale vor dispune de sisteme și de proceduri pentru identificarea persoanelor către care au fost furnizate produsele lor. Aceste informații sînt puse la dispoziția autorităților competente, la cerere.

(4) Produsele alimentare sau hrana pentru animale care sînt introduse pe piață ori care urmează să fie comercializate în Republica Moldova se etichetează ori se identifică, pentru a facilita trasabilitatea lor, prin documente sau informații adecvate, în conformitate cu cerințele specifice.

[Art.15 modificat prin [Legea nr.226 din 23.09.2016](#), în vigoare 21.01.2017]

Articolul 16. Responsabilitățile operatorilor din businessul alimentar privind siguranța alimentelor

(1) În cazul în care operatorul din businessul alimentar consideră sau are motive să creadă că un produs alimentar pe care l-a importat, produs, procesat, fabricat sau distribuit nu satisface cerințele privind siguranța alimentelor, el inițiază de îndată procedurile pentru retragerea produsului alimentar de pe piață dacă produsul alimentar a ieșit de sub controlul său imediat și informează despre aceasta organul de control abilitat. În cazul în care produsul ar putea să fi ajuns la consumator, operatorul informează, în mod eficient și precis, consumatorul în legătură cu motivul retragerii produsului și, dacă este necesar, retrage de la consumator produsele deja livrate, atunci cînd alte măsuri nu sînt suficiente pentru a atinge un nivel ridicat de protecție a sănătății.

(2) Operatorul din businessul alimentar responsabil de activități de vânzare cu amănuntul și de distribuție care nu afectează ambalarea, etichetarea, siguranța sau integritatea produselor alimentare inițiază, în limitele activităților sale, proceduri de retragere de pe piață a produselor care nu îndeplinesc cerințele de siguranță a produselor alimentare și participă la procesul de siguranță a produselor alimentare, transmițînd mai departe informațiile necesare pentru trasabilitatea unui produs alimentar, cooperînd la acțiunile întreprinse de producători, procesatori, fabricanți și/sau de organul de control abilitat.

(3) Operatorul din businessul alimentar informează de îndată organul de control abilitat dacă el consideră sau are motive să creadă că un produs alimentar care este introdus pe piață poate fi dăunător pentru sănătatea umană. Operatorul informează organul de control abilitat despre acțiunile întreprinse pentru prevenirea riscurilor asupra consumatorului final și nu împiedică sau descurajează orice persoană să coopereze, în conformitate cu legislația și practica legală, cu autoritățile administrației publice, în cazul în care aceasta ar putea preveni, reduce sau elimina un risc rezultat dintr-un produs alimentar.

(4) Operatorii din businessul alimentar cooperează cu organul de control abilitat la acțiunile întreprinse pentru evitarea sau reducerea riscurilor prezentate de un produs alimentar pe care ei îl furnizează ori l-au furnizat.

[Art.16 modificat prin [Legea nr.226 din 23.09.2016](#), în vigoare 21.01.2017]

Articolul 17. Responsabilitățile operatorilor din domeniul hranei pentru animale

(1) În cazul în care operatorul din domeniul hranei pentru animale consideră sau are motive să creadă că o anumită hrană pentru animale care a fost importată, produsă, procesată, fabricată sau distribuită nu satisface cerințele de siguranță privind hrana pentru animale, el inițiază de îndată procedurile pentru retragerea hranei pentru animale respective de pe piață și informează despre aceasta organul de control abilitat. În aceste împrejurări sau în cazul în care transportul, lotul sau livrarea de hrană pentru animale nu îndeplinește cerințele pentru siguranța hranei pentru animale, această hrană urmează să fie distrusă, cu excepția cazurilor în care organul de control abilitat ia o altă decizie. Operatorul va informa, eficient și precis, gestionarii hranei pentru animale despre motivul retragerii acesteia și, dacă este necesar, va retrage de la ei produsele care le-au fost deja furnizate, atunci când alte măsuri nu sînt suficiente pentru realizarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății.

(2) Operatorul din domeniul hranei pentru animale responsabil de activități de vânzare cu amănuntul și de distribuție care nu afectează ambalarea, etichetarea, siguranța sau integritatea hranei pentru animale inițiază, în limitele activităților sale, proceduri de retragere de pe piață a produselor care nu sînt în conformitate cu cerințele de siguranță și participă la procesul de siguranță a produselor alimentare, transmițînd mai departe informațiile necesare pentru trasabilitatea hranei pentru animale, cooperînd la acțiunile întreprinse de producători, prelucrători, fabricanți și/sau de organul de control abilitat.

(3) Operatorul din domeniul hranei pentru animale trebuie să informeze imediat organul de control abilitat în cazul în care consideră sau are motive să creadă că o anumită hrană pentru animale introdusă pe piață ar putea să nu satisfacă cerințele de siguranță privind hrana pentru animale. El informează organul de control abilitat despre acțiunile întreprinse pentru prevenirea riscurilor rezultate din folosirea hranei pentru animale și nu împiedică sau descurajează orice persoană să coopereze, în conformitate cu legislația și practica legală, cu organul de control abilitat, în cazul în care aceasta ar putea preveni, reduce sau elimina un risc rezultat dintr-o hrană pentru animale.

(4) Operatorii din domeniul hranei pentru animale colaborează cu organul de control abilitat la acțiunile întreprinse pentru evitarea sau reducerea riscurilor prezentate de o hrană pentru animale, care se furnizează ori a fost furnizată.

[Art.17 modificat prin [Legea nr.226 din 23.09.2016](#), în vigoare 21.01.2017]

Capitolul III

DOMENIILE DE COMPETENȚĂ PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

Articolul 18. Instituirea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Domeniile ei de competență

(1) Pentru a se atinge un grad înalt de protecție a sănătății publice și a intereselor consumatorului în ceea ce privește siguranța alimentelor, pentru a se aduce în concordanță cadrul legal și toate prevederile privind siguranța alimentelor, pentru a se asigura inofensivitatea alimentelor și un grad ridicat de trasabilitate la toate etapele lanțului alimentar, pentru creșterea schimbului de mărfuri, eliminarea dublării funcțiilor de control și de supraveghere și reducerea substanțială a poverii financiare a agenților economici, se instituie Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (denumită în continuare *Agenție*).

(2) Obiectivul general al Agenției este aplicarea principiului de bază al politicii privind siguranța alimentelor “de la fermă la consumator” asupra tuturor etapelor lanțului alimentar, inclusiv producerea de furaje, sănătatea plantelor și animalelor, bunăstarea animalelor, producerea primară, procesarea alimentelor, depozitarea, transportul, comercializarea, precum și importul și exportul lor. Prin urmare, se pune baza principiilor și obligațiilor în domeniul siguranței alimentelor pe întregul lanț alimentar, respectarea acestor principii și obligații de către operatorii antrenați în producerea, procesarea, depozitarea, transportul, distribuția și comercializarea produselor alimentare, precum și a hranei pentru animale, și se va garanta că sînt sigure pentru consumatorul final și nu prezintă vreun risc pentru sănătatea lui.

(3) Domeniile principale de activitate și competențele Agenției sînt:

- a) trasabilitatea animalelor și a produselor alimentare;
- b) bunăstarea animalelor;

- c) controlul sanitar-veterinar;
- d) controlul semincer;
- e) controlul zootehnic;
- f) identificarea, înregistrarea și circulația animalelor;
- g) protecția plantelor și carantina fitosanitară;
- h) siguranța biologică, chimică și fizică a produselor alimentare de origine animală și vegetală;
- i) sănătatea animală, combaterea bolilor animale contagioase, zoonozelor și agenților zoonotici;
- j) supravegherea și controlul producerii, importului, comercializării, utilizării și depozitării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților;
- k) supravegherea și controlul reziduurilor de pesticide, fertilizanților, medicamentelor de uz veterinar și altor contaminanți;
- l) supravegherea și controlul importului, producerii, comercializării și folosirii medicamentelor de uz veterinar;
- m) supravegherea și controlul producerii alimentelor, al igienei la întreprinderile din sectorul alimentar, inclusiv la unitățile alimentare din instituțiile medicale, instituțiile balneosanatoriale, din instituțiile de educație antepreșcolară, instituțiile de învățământ preșcolar, primar, secundar, special, extrașcolar, din alternativele educaționale și din taberele pentru copii;
- n) supravegherea și controlul producerii hranei pentru animale și a furajelor medicamentoase, al igienei la întreprinderile producătoare de furaj;
- o) supravegherea și controlul utilizării organismelor modificate genetic (OMG-uri);
- p) supravegherea calității produselor primare, calității produselor alimentare și a hranei pentru animale;
- q) autorizarea și/sau înregistrarea operatorilor din businessul alimentar;
- r) certificarea inofensivității produselor alimentare pentru export/reexport;
- s) supravegherea și controlul materialelor care vin în contact cu produsele alimentare aflate în uz la toate etapele lanțului alimentar;
- t) supravegherea și controlul etichetării, pe lanțul alimentar, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, a alimentelor, inclusiv a formulelor de început și formulelor de continuare, a preparatelor pe bază de cereale și alimentelor pentru copii, a alimentelor destinate unor scopuri medicale speciale și a înlocuitorilor unei diete totale pentru controlul greutateii;
- u) supravegherea pe piață a produselor alimentare noi;
- v) supravegherea și controlul importului, producerii, introducerii pe piață și utilizării, pe întreg lanțul alimentar, a aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiații ionizante, produselor alimentare cu destinație nutrițională specială;
- w) controlul, pe întreg lanțul alimentar, al produselor alimentare pentru sugari și copii mici, cu excepția celor care se comercializează în farmacii;
- x) supravegherea calității apei potabile utilizate de întreprinderile din lanțul alimentar, supravegherea pe piață a apei potabile și apelor minerale, inclusiv a apelor îmbuteliate;
- y) protecția consumatorilor în domeniul produselor și serviciilor alimentare la toate etapele lanțului alimentar;
- z) identificarea, evaluarea, managementul și comunicarea riscurilor în domeniul inofensivității produselor alimentare;
- z¹) verificarea înregistrărilor în fișele medicale individuale ale angajaților unităților cu profil alimentar și verificarea instruirii acestora în domeniul igienei.

(4) Agenția se află în subordinea Guvernului.

(5) Finanțarea Agenției se efectuează în limitele prevăzute la bugetul de stat.

(6) Structura, organizarea și funcționarea Agenției se definesc în toate domeniile de evaluare, comunicare și management al riscului, pentru toate aspectele legate de siguranța și de calitatea alimentelor, pe întregul lanț alimentar, pentru îndeplinirea obiectivelor acestei legi și vor fi aprobate de către Guvern.

(7) În vederea realizării obiectivelor prezentei legi, anumite domenii de competență sau părți ale lor pot fi delegate unor autorități corespunzătoare doar în caz de necesitate.

[Art.18 completat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

[Art.18 modificat prin [Legea nr.249 din 24.10.2013](#), în vigoare 22.11.2013]

Articolul 19. Competențele Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

Competențele Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale privind supravegherea de stat a sănătății publice în domeniul siguranței alimentelor sînt:

a) identificarea, evaluarea, managementul și comunicarea riscurilor asupra stării de sănătate și de nutriție a populației;

b) prevenirea maladiilor provocate de produse alimentare prin realizarea intervențiilor de prevenire primară și secundară;

c) înregistrarea izbucnirilor de boli provocate de produse alimentare și cercetarea epidemiologică a acestor cazuri în comun cu Agenția;

d) avizarea și controlul calității apei potabile din rețea, cu excepția celei indicate la art.18 alin.(3) lit.x);

e) asigurarea instruirii în domeniul igienei a angajaților și organizarea examenului medical în unitățile care produc, prelucrează, depozitează, transportă și comercializează produse alimentare sau care prestează servicii de alimentație publică;

f) autorizarea aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiații ionizante, a mențiunilor nutriționale și de sănătate pentru formulele de început și formulele de continuare, pentru preparatele pe bază de cereale și alimentele pentru copii, pentru alimentele destinate unor scopuri medicale speciale și pentru înlocuitorii unei diete totale pentru controlul greutateii, precum și autorizarea materialelor care vin în contact cu produsele alimentare;

f¹) controlul respectării regulilor privind mențiunile nutriționale și de sănătate pentru formulele de început și formulele de continuare, preparatele pe bază de cereale și alimentele pentru copii, alimentele destinate unor scopuri medicale speciale, înlocuitorii unei diete totale pentru controlul greutateii, apele minerale, care se comercializează în farmacii;

f²) supravegherea și controlul produselor alimentare pentru sugari și copii mici, precum și al produselor cu destinație nutrițională specială, care se comercializează în farmacii;

f³) autorizarea surselor de ape minerale naturale;

f⁴) supravegherea pe piață a materialelor care vin în contact cu produsele alimentare introduse pe piață, cu excepția materialelor care vin în contact cu produsele alimentare aflate în uz la toate etapele lanțului alimentar;

f⁵) aprobarea regulamentelor sanitare în domeniul aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiații ionizante, produselor alimentare pentru sugari și copii mici, alimentelor destinate unor scopuri medicale speciale, înlocuitorilor unei diete totale pentru controlul greutateii, produselor cu destinație nutrițională specială, apelor minerale, materialelor destinate să vină în contact cu produsele alimentare, precum și al etichetării nutriționale și de sănătate;

g) stabilirea parametrilor microbiologici și fizico-chimici, conținutului de reziduuri de pesticide, contaminanți din produsele alimentare cu impact asupra sănătății publice.

[Art.19 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Articolul 19¹. Sistemul rapid de alertă pentru alimente și furaje la nivel național

(1) Sistemul rapid de alertă pentru alimente și furaje la nivel național (în continuare – *sistem rapid de alertă*) este o rețea de comunicare pentru notificarea unor riscuri, directe sau indirecte, asupra sănătății umane derivînd din produsele alimentare sau din hrana pentru animale.

(2) Autoritățile administrației publice centrale implicate în sistemul rapid de alertă – Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul

Afacerilor Interne, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Serviciul Vamal – desemnează fiecare câte un punct de contact care este membru al rețelei. În calitate de punct național de contact se desemnează Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, care răspunde de administrarea rețelei.

(3) În cazul în care un membru al rețelei deține o informație legată de existența unui risc grav, direct sau indirect, asupra sănătății umane care derivă din produse alimentare sau din hrana pentru animale, această informație este notificată imediat Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor prin sistemul rapid de alertă. Agenția transmite imediat această informație tuturor membrilor rețelei și poate include în notificare orice date științifice sau tehnice de natură să faciliteze o acțiune adecvată de gestiune a riscurilor de către membrii rețelei.

(4) Prin sistemul rapid de alertă, punctele de contact notifică imediat Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor cu privire la:

a) orice măsură pe care au întreprins-o pentru a restricționa utilizarea, introducerea pe piață sau a determina retragerea de pe piață ori returnarea produselor alimentare sau a hranei pentru animale în vederea protejării sănătății umane, necesitând o acțiune rapidă;

b) orice recomandare sau acord cu operatorii din lanțul alimentar, care are drept scop, în mod voluntar sau obligatoriu, prevenirea, limitarea sau impunerea unor condiții specifice pentru introducerea pe piață sau eventuala folosire a produselor alimentare și a hranei pentru animale din cauza unui risc major asupra sănătății umane, necesitând o acțiune rapidă;

c) orice respingere, legată de un risc direct sau indirect asupra sănătății umane, a unui transport, lot sau container de produse alimentare sau de hrană pentru animale de către autoritatea competentă la un post de control sanitar-veterinar ori fitosanitar de frontieră.

(5) Notificarea este însoțită de o explicație detaliată a motivelor pentru acțiunea întreprinsă de autoritatea competentă. Aceasta este urmată, în timp util, de informații suplimentare, în special în cazul în care măsurile pe care se bazează notificarea sînt modificate sau retrase.

(6) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor transmite imediat notificarea și informațiile suplimentare primite conform alin.(1) și (3) tuturor membrilor sistemului rapid de alertă. În cazul în care un transport, un lot sau un container este respins de către autoritatea competentă la un post de control sanitar-veterinar ori fitosanitar de frontieră, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor transmite imediat o notificare tuturor posturilor de control la frontieră, precum și țării de origine a transportului, lotului sau containerului respectiv.

(7) În cazul în care un produs alimentar sau o anumită hrană pentru animale a făcut obiectul unei notificări prin sistemul rapid de alertă și a fost expediată către statul importator, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor furnizează acestuia informațiile corespunzătoare.

(8) Măsurile de punere în aplicare a Sistemului rapid de alertă pentru alimente și furaje la nivel național vor fi aprobate de Guvern.

[Art.19¹ modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

[Art.19¹ introdus prin [Legea nr.226 din 23.09.2016](#), în vigoare 21.01.2017]

Articolul 19². Norme de confidențialitate pentru sistemul rapid de alertă la nivel național

(1) Informațiile de care dispun membrii sistemului rapid de alertă, legate de riscurile asupra sănătății umane prezentate de anumite produse alimentare și hrana pentru animale, sînt disponibile pentru societatea civilă conform prevederilor art.8. Societatea civilă are acces la informațiile privind identificarea produsului, natura riscului și măsurile luate.

(2) Membrii sistemului rapid de alertă iau măsuri pentru a se asigura că angajații lor nu vor divulga informațiile obținute în exercitarea atribuțiilor lor, care, prin natura lor, necesită păstrarea secretului comercial în cazuri justificate în mod corespunzător, cu excepția cazurilor în care informațiile trebuie făcute publice, dacă împrejurările cer acest lucru, pentru protejarea sănătății umane.

(3) Păstrarea secretului comercial nu împiedică difuzarea către autoritățile competente a informațiilor relevante pentru eficientizarea activităților de supraveghere a pieței și de aplicare a legislației alimentare. Autoritățile care primesc informații ce intră sub incidența secretului comercial

asigură protecția acestora în conformitate cu alin.(1).

[Art.19² introdus prin [Legea nr.226 din 23.09.2016](#), în vigoare 21.01.2017]

Articolul 19³. Măsurile de urgență privind produsele alimentare și hrana pentru animale care își au originea în Republica Moldova sau care sînt importate

(1) În cazurile în care este evident că produsele alimentare sau hrana pentru animale ar putea prezenta un risc major pentru sănătatea umană, sănătatea animală sau mediul înconjurător, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, din oficiu sau la solicitarea unui alt membru al rețelei, adoptă imediat una sau mai multe dintre următoarele măsuri, în funcție de gravitatea situației:

1) în cazul produselor alimentare și hranei pentru animale ce își au originea în Republica Moldova:

- a) suspendarea introducerii pe piață sau a utilizării produsului alimentar respectiv;
- b) suspendarea introducerii pe piață sau a utilizării hranei pentru animale respective;
- c) stabilirea unor condiții speciale pentru produsul alimentar sau hrana pentru animale respectivă;

2) în cazul produselor alimentare și hranei pentru animale importate:

a) suspendarea importului produsului alimentar respectiv sau hranei pentru animale respective din întregul stat de origine a produsului sau dintr-o regiune a sa și, după caz, din statul de tranzit;

b) stabilirea unor condiții speciale pentru produsul alimentar respectiv sau hrana pentru animale respectivă din întregul stat de origine a produsului sau dintr-o regiune a sa.

(2) În cazuri de urgență, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor poate lua, în mod provizoriu, măsurile menționate la alin.(1) după consultări cu statele importatoare respective.

(3) În cel mult 10 zile lucrătoare, măsurile luate provizoriu conform alin.(2) sînt confirmate, modificate, revocate sau extinse, iar motivele pe care se întemeiază decizia Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor sînt făcute publice în termen de 24 de ore.

[Art.19³ introdus prin [Legea nr.226 din 23.09.2016](#), în vigoare 21.01.2017]

Capitolul IV DISPOZIȚII FINALE

Articolul 20.

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării.

(1¹) Prezenta lege creează cadrul legal privind siguranța alimentelor și este armonizată cu prevederile capitolelor I, II și secțiunilor I și II din capitolul IV al Regulamentului (CE) nr.178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 31 din 1 februarie 2002.

(2) Guvernul, în termen de 4 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației relevante primare în conformitate cu prezenta lege;

b) va aproba structura, efectivul-limită și regulamentul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

[Art.20 completat prin [Legea nr.226 din 23.09.2016](#), în vigoare 21.01.2017]

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Chișinău, 18 mai 2012.

Nr.113.